

TABEL I

Resultaten amfibieën-enquête: aantal meldingen per amfibieënsoort in tuinvijver of landbiotoop. Tevens is aangegeven of een natuurlijke populatie in de omgeving bij de respondent bekend is. Het totaal aantal ingeleverde formulieren bedraagt 30.

	Tuinvijver	Landbiotoop	Natuurlijke populatie in omgeving
Bruine kikker (<i>Rana temporaria</i>)	17	4	6
Groene kikker-complex (<i>Rana esculenta-synklepton</i>)	18	1	3
Gewone pad (<i>Bufo bufo</i>)	5	8	6
Kleine watersalamander (<i>Triturus vulgaris</i>)	13	0	5
Alpenwatersalamander (<i>Triturus alpestris</i>)	3	1	0
Vuursalamander (<i>Salamandra salamandra</i>)	0	1	1
Brulkikker (<i>Rana catesbeiana</i>)	1	0	0

vijvers gemeld. De Bruine kikkers worden al iets vaker alleen in het landbiotoop waargenomen (19% van de waarnemingen), terwijl bij de Gewone pad dit voor het merendeel van de waarnemingen geldt (62%).

Bij de regelmatig aangetroffen soorten blijkt bij de Gewone pad het vaakst een natuurlijke populatie in de omgeving bekend te zijn (in 55% van de gevallen). Kleine watersalamander (38%) en Bruine kikker (29%) volgen op enige afstand. Het Groene kikker-complex scoort op dit punt het laagste (16%). In een beperkt aantal gevallen is aangegeven dat een soort in een tuin is geïntroduceerd.

DISCUSSIE

Dat Bruine en Groene kikkers de "stadslijst" aanvoeren wekt geen verbazing. Het zijn algemene soorten die vaak in de vorm van kikkerdril (Bruine kikker) of als volwassen exemplaar (Groene kikker) worden geïntroduceerd. Bovendien vallen ze in de voortplantingstijd goed op en zijn ze ook overdag actief. Voor de Kleine watersalamander is de hoge presentie in tuinvijvers opmerkelijker. Er zijn weliswaar vrij vaak natuurlijke populaties in de omgeving bekend, maar introductie is ook mogelijk.

Watersalamanders zetten hun eitjes namelijk op waterplanten af, die vervolgens in de tuinvijver kunnen terecht komen.

Introductie van de "onaantrekkelijke" Gewone padden is minder aannemelijk. Het merendeel komt waarschijnlijk van nabijgelegen populaties in de tuinen terecht. De tuinen vormen vaak een aantrekkelijk zomerbiotoop. Gewone padden kunnen grote afstanden, van meerdere kilometers, afleggen tussen het voortplantingswater en het zomerbiotoop.

TOT SLOT

De enquête heeft voor 1998 in totaal 72 nieuwe verspreidingsgegevens opgeleverd. Op zich is dit uiteraard al een aardig winstpunt. Zeker als we bedenken dat het waarnemen uit dorp of stad betreft, een categorie die in de vorige verspreidingsatlas van de Limburgse amfibieën en reptielen onderbelicht is geweest. Vele waarnemers zijn overigens geen lid van de Herpetologische Studiegroep, dus de enquête heeft ook een pr-functie gehad. De Herpetologische Studiegroep wil over enkele jaren een nieuwe atlas uitgeven. Daarom worden genootschapsleden uitgenodigd om al hun waarnemingen door te geven. Wel moet men vermelden of het "huis-en-tuin" vondsten betreft.

Al met al beschouw ik het uitvoeren van de amfibieën-enquête als geslaagd. Wellicht kan iets dergelijks ook door andere studiegroepen op de komende genootschapsdagen worden uitgevoerd.

KORTE MEDEDELING

NIEUW LIKONA-JAARBOEK

Beschermen van belangrijke plant- en diersoorten is één van de prioriteiten van het provinciaal natuurbeleid in Belgisch Limburg. Om een zo volledig mogelijk beeld te krijgen van de toestand van de "Limburgse" soorten is het van belang over voldoende gegevens te beschikken. Dat inventariserend onderzoek ook door enthousiaste vrijwilligers kan, bevestigt de werking van de Limburgse Koepel

voor Natuurstudie (LIKONA). Als gevolg van dit onderzoek is het negende jaarboek van Likona verschenen.

De volgende onderwerpen komen aan bod: ongewervelden in de Winterbeekvallei (Tessenderlo-Beringen); Planten in het Vijvergebied Midden-Limburg; Grauwe en Nijlganzen in Limburg; De Neanderthaler in Limburg; De Beverrat; Hamsters; Vissen; Sprinkhanen en het beheer van De Teut; Mineralen op de

steenkuil van Winterslag. Aanvullend is er nog de traditionele becommentarieerde literatuurlijst van alles wat over de Limburgse natuur verschenen is in 1999.

Dit boek is te bestellen door 400 BEF (9,92 EUR) over te maken op rekeningnummer 000-0400447-31 van het Provinciaal Natuurcentrum, Ontvangsten, Het Groene Huis, Domein Bokrijk, 3600 Genk met vermelding "JB99".